

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی: چگونگی الگوگیری از حضرت فاطمه(س) مغفول مانده است

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی از خلأ مطالعاتی درباره حضرت زهرا (س) می گوید.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی از خلأ مطالعاتی درباره حضرت زهرا (س) می گوید.

رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی با اشاره به تلاش حضرت فاطمه(س) در حفظ کلیت جامعه اسلامی، چگونگی الگوگیری از ایشان را از جمله مباحث مغفول مانده در معرفت فاطمی دانست و گفت: باید محتوای رفتارهای فاطمی را شناخت و آن را در قالبهای زمان ریخت.

حجت الاسلام احمد مبلغی رئیس پژوهشگاه مطالعات تقریبی اظهار داشت: در عین اینکه مطالعات پژوهشی و فرهنگی قابل توجهی نسبت به حضرت فاطمه(س) انجام گرفته است اما هنوز از معرفی بخشهای زیادی از ابعاد شخصیت ایشان غفلت کرده ایم و خلأ مطالعاتی نسبت به این مباحث جامعه را از بهره گیری از آن زندگی سراسر الگو محروم می کند.

وی با تأکید بر نقش حضرت زهرا(س) در حفظ کیان و وحدت جامعه اسلامی، افزود: جزو مسلمات است که حفظ فضای کلی اسلام پیش شرط هرگونه پیشرفت و تکامل فکری و معنوی است. هم خود پیامبر اسلام(ص) چنین رویکردی را در تقویت جامعه کلان اسلامی داشتند و هم امام علی(ع) و هم دیگر ائمه اطهار علیهم السلام.

رئیس مرکز تحقیقات اسلامی مجلس تأکید کرد: باید دقیق بررسی شود که حضرت فاطمه(س) بر اساس چه محورهایی از فعالیت، کلیت جامعه اسلامی را حفظ می کردند ضمن اینکه در چنان جامعه ای ایشان کوشش می کردند جایگاه و حقوق اهل بیت را به نحو احسن تبیین کنند. فهم این مسئله نیاز جامعه امروزی است که چگونه می شود جامعه اسلامی را حفظ کرد.

وی افزود: در یک فضای مهجور، منزوی و شقه شقه شده نه تنها نمی توان معارف اهل بیت را، بلکه اسلام را نیز نمی توان مطرح کرد. لذا معادله بین طرح اهل بیت و طرح اسلام و حفظ این دو با هم از معادله های قابل مطالعه در زندگی حضرت فاطمه(س) است. اتفاقاً چون زندگی ایشان در یک بستر اجتماعی شکل گرفته حرفهای ناگفته و ابعاد ناگشوده و جنبه های قابل رصد بسیاری دارد و طبیعی است که باید این مباحث به دستان تحلیل سپرده شود تا از لحاظ تاریخی به شکل مستدل نقش حضرت فاطمه(س) در حفظ جامعه و مصالح آن هرچه بهتر و علمی تر بیان شود.

حجت الاسلام مبلغی در گفتگو با مهر با تأکید بر ضرورت رعایت رفتارعلوی و فاطمی، افزود: رفتار علوی و فاطمی مکمل یکدیگرند، نه متضاد. با محور قرار دادن این رفتار تکمیلی باید معرفت فاطمی را دنبال کرد. برای شناخت رفتار حضرت فاطمه(س) نمی توان رفتار حضرت علی(ع) را کنار گذاشت و یا بالعکس. چون این دو عالم به رفتار یکدیگر بودند و پیداست که امام علی(ع) در عین داشتن انتقاداتی در کانونی ترین فعالیتهای جامعه اسلامی حضور داشته و بر حفظ کلیت جامعه اسلامی اهتمام داشتند.

مبلغی ابعاد الگوگیری از شخصیت حضرت فاطمه(س) را ناشناخته خواند و گفت: با چه مدلی می توان از الگوی فاطمی برای جامعه امروزی بهره گرفت؟، این سؤالی است که باید محققان در پی آن بود. البته علامه طباطبایی و شهید مطهری در زمینه الگوبرداری از مدلهای زندگانی اهل بیت نکات در خور توجهی را ارائه کرده اند اما هنوز این بحث نیازمند تعمیق بیشتری است.

وی افزود: باید گفت که نسبت به ارائه این مدل کار نشده است و لذا یا آن را به انسانهای جامعه واگذار کرده ایم و یا الگوی ارائه شده محدود به یک نقطه است که مدام آن را بر زبان تکرار می کنیم بدون اینکه آن را عملی کنیم. لذا من این مسئله را که فقط حضرت زهرا(س) را الگوی حجاب عنوان می کنند توهین به ایشان می دانم چون حجاب بخشی از اسلام و بخشی از زندگی این بانوی بزرگوار است و باید ابعاد دیگر این الگو مشخص شود.

وی بر تمرکز بر محتوا و متغیر دیدن قالبها در ارائه الگوی فاطمی تأکید کرد و گفت: یکی از این مدلهای ارائه شده از سوی علامه طباطبایی و شهید مطهری بهره گیری از لب و محتوا و متغیر قالبها است. باید محتوای رفتارهای فاطمی را شناخت و آن را در قالبهای زمان ریخت. مثلاً وقتی گفته می شود که پیامبر در میان جامعه سوار بر الاغ می شدند آیا این به معنی این است که ما ماشین را کنار بگذاریم؟ یا اینکه محتوای رفتار پیامبر که ناظر بر ساده زیستی و تواضع ایشان است را در قالبهای امروزی پیاده کنیم.

مبلغی بر حفظ خطوط قرمز اهل بیت در مجالس عزاداری تأکید کرد و افزود: باید خطوط قرمز اهل بیت را بازنگری و آن را در مجالس اهل بیت رعایت کنیم و از خطوط قرمز که به روشنی در سیره آنها آمده عبور نکنیم.

وی افزود: علاوه بر آن اهل بیت اولویتهایی در مجموعه کارهایشان داشتند و اگر این اولویتها را شناسیم گاهی آنچه نزد آنها اولویت نداشته برجسته می کنیم و یا آنچه اولویت بوده در حاشیه قرار داده و یا فراموش می کنیم.

حجت الاسلام مبلغی بر لزوم بازنگری سیره اهل بیت تأکید کرد و افزود: بیش از آنکه بر نام اهل بیت تأکید کنیم باید بر سیره و زیبایی های فکری و رفتاری آنها تأکید داشته باشیم تا جامعه بتواند به آنها شناخت پیدا کند و باید در این زمینه هوشمندانه عمل کنیم همانطور که آن بزرگواران اینگونه عمل می کردند .